

Facultaire
Studentenraad

GEESTESWETENSCHAPPEN

Dhr. prof. dr. F.P. Weerman
Kloveniersburgwal 48
1012 CX Amsterdam

Spuistraat 134
1012 VB Amsterdam
(020) 525 3278
fsr-fgw@uva.nl
studentenraad.nl/fgw

Datum	19 maart 2020	Ons kenmerk	20fgw004
Contactpersoon	Freya Chiappino	Uw kenmerk	o.a. fgw20u0007
Bijlage(n)	0		
Betreft	Ongevraagd advies – Nieuwe jaarinvulling		

Geachte decaan, beste Fred,

Middels deze brief zal de Facultaire Studentenraad van de Faculteit der Geesteswetenschappen (FSR FGw) haar zorgen uiten betreft de invulling van de nieuwe jaarindeling.

Naar aanleiding van twee bemiddelingsgesprekken met de rector magnificus, Karen Maex, heeft de decaan op 10 februari jl. een voorstel gedaan omtrent de invoering van het nieuwe blokkensysteem. De FSR FGw kan zich niet vinden in het voorstel van een facultair brede "pilot". Deze "pilot" heeft de vorm van een implementatie gezien het feit dat alle opleidingen het nieuwe blokkensysteem invoeren en hun vakken aanpassen. Het voorgestelde adviesverzoek dat de FSR na de "pilot" zou ontvangen zien wij niet als een nuttig adviesverzoek, omdat dit na de invoering enkel een formaliteit is. Bovendien heeft het fDB besloten de invoering van de nieuwe jaarindeling niet met een jaar uit te stellen. Het fDB heeft nog geen concrete en coherente beschrijving gegeven over de invulling van de collegevrije week. De FSR FGw vindt het schrikbarend dat er besluiten genomen worden zonder een goed doordacht plan.

Inleiding

In de besluitenlijst 190827 is gesteld dat dit besluit is genomen om de "werkdruk van docenten" en de "prestatiedruk van studenten" te verminderen. Volgens het fDB zal er in de nieuwe jaarindeling een collegevrije week worden geïntroduceerd aan het begin van ieder blok, die het "hijgerige" karakter van het huidige systeem moet tegengaan (kenmerk fgw20u0007). Het is voor de FSR FGw niet duidelijk wat het fDB verstaat onder "prestatiedruk". De FSR FGw zou graag verheldering krijgen omtrent de betekenis van "prestatiedruk". Ondanks de onduidelijkheid neemt de FSR FGw deze argumenten aan als grondslag voor het besluit.

Ten eerste zal de implementatie van een collegevrije week niet als consequentie hebben dat de prestatiedruk voor studenten vermindert. De FSR-FGw kan zich niet vinden in deze zogenaamde oplossing voor prestatiedruk omdat het niet duidelijk is wat er in de collegevrije week zal plaatsvinden. De decaan betoogt hierover in zijn brief (kenmerk fgw20u0007) dat de geplande onderwijsactiviteiten in de overige weken hetzelfde blijven. De decaan betoogt verder dat er in de collegevrije week geen activiteiten gepland mogen worden zoals colleges, opdrachten of toetsen en dat er in deze week ruimte is voor andere curriculum gerelateerde activiteiten, zoals excursies.

De FSR-FGw maakt uit deze brief op dat er tegenstrijdigheden zijn. Zo duidt de introductie van curriculum gerelateerde activiteiten op docenten die deze activiteiten begeleiden en voorbereiden. Hoe kunnen deze activiteiten tijdens de collegevrije week de “werkdruk voor docenten” doen verminderen als zij hun tijd in de voorbereiding moeten steken? Bovendien impliceert een collegevrije week rust, een moment van bezinning, terwijl curriculum gerelateerde activiteiten doen vermoeden dat er wel degelijk contacturen worden gemaakt. Studenten zullen enkel het meeste uit de curriculum gerelateerde activiteiten kunnen halen wanneer ook zij dit voorbereiden. Dit neemt tijd in beslag die de prestatiedruk voor studenten niet doet verminderen. Kortom, er zijn geen duidelijke, uniforme richtlijnen over wat deze collegevrije week zal gaan omvatten. Deze tegenstrijdigheid brengt de afwezigheid van een gegronde analyse en het gemis van heldere argumentatie aan het licht.

Mogelijke situaties

Vanwege de grote onduidelijkheid omtrent de nieuwe jaarindeling heeft de FSR FGw twee mogelijke situaties en daarbij consequenties geformuleerd.

Mogelijke situatie I - lesstof blijft hetzelfde

In de besluitenlijst DB 190827 onder artikel 3.8 staat dat er sprake moet zijn van het terugbrengen van de hoeveelheid opdrachten, toetsen en contacturen in het nieuwe blokkensysteem:

“Het DB merkt op dat zowel voor opleidingsdirecteuren als voor docenten duidelijk moet zijn dat er niet alleen een collegeweek geschrappt wordt, maar dat ook de hoeveelheid opdrachten en toetsen (minstens) evenredig wordt teruggebracht, zodat docenten daadwerkelijk een lagere werklast krijgen en studenten bij eenzelfde totale studiebelasting per vak meer lucht krijgen.”

De FSR-FGw constateert daarentegen dat de prestatiedruk niet minder wordt - met het verminderen van contacturen, opdrachten en toetsen - zolang de lesstof hetzelfde blijft. De lesstof die in het huidige systeem in zeven weken wordt gegeven, wordt in het nieuwe systeem in zes weken ondergebracht. In een korter tijdsbestek (zes weken in plaats van zeven) moeten studenten dezelfde hoeveelheid lesstof tot zich zien te nemen. Dit zorgt voor een verhoging van de prestatiedruk ten opzichte van het eerdere blokkensysteem. Dezelfde lesstof en minder contacturen impliceert immers dat de student zelf meer zal moeten gaan doen. De FSR-FGw vreest dat dit besluit er dus voor zorgt dat het aantal uren dat een student aan zelfstudie doet, gaat toenemen.

Contacturen, opdrachten en toetsen hebben als positieve bijkomstigheid dat de student een bepaalde vorm van structuur en discipline meekrijgt. Dit wordt veelal als prettig en ondersteunend ervaren. Als er van de student echter meer zelfstudie verwacht wordt zonder de gegeven structuur van de universiteit, is het nog maar de vraag of de prestatiedruk voor studenten met deze invoering daadwerkelijk ingeperkt wordt.

Mogelijke situatie II - lesstofvermindering

Volgens het fDB zal met de implementatie van de collegevrije week de contacturen, opdrachten en tentaminering in de blokken één, twee, vier en vijf verminderd worden. De FSR FGw concludeert dat deze implementatie hoogstwaarschijnlijk leidt tot een afname van de lesstof. Er kan immers geen collegevrije week geïntroduceerd worden, met het idee van 'meer lucht krijgen', wanneer de hoeveelheid lesstof hetzelfde blijft. De FSR-FGw gelooft niet dat lesstofvermindering leidt tot een vermindering van prestatiedruk.

Wanneer de lesstof verminderd, zal dit ten koste gaan van de diepgang van het onderwijs. De geesteswetenschappen staat bekend om haar kritische en diepgaande blik ten aanzien van kennis. Met het besluit rondom de nieuwe jaarindeling komen vier college weken te vervallen. Daarnaast is er centraal besloten dat er in blok vijf ook een vakantieweek zal zijn. Het totale verlies aan collegeweken staat gelijk aan een of twee vakken die een student niet kan volgen. Dit betekent een verlaging van kennisverwerving in het algehele curriculum.

Van studenten hebben wij vernomen dat er op de Open Dagen van de Faculteit der Geesteswetenschappen vermeld wordt dat onze faculteit meer contacturen heeft ten opzichte van andere universiteiten. Als studenten onverwachts een vermindering van gemiddeld 48 tot 72 uur¹ contacturen per jaar krijgen, zal dit niet wenselijk zijn voor de studenten die de faculteit om deze reden hebben gekozen. Deze studenten hebben per slot van rekening gekozen voor de UvA vanwege de grotere hoeveelheid contacturen.

Bovendien stelt de FSR-FGw dat het aantal EC's dat jaarlijks aan studenten toegekend wordt bij afronding van vakken, niet meer gelijk staan aan de hoeveelheid uren dat studenten hiermee bezig zijn. In de brief betreffend de Facultaire jaarindeling 8-8-4 (kenmerk fgw20u0007) beweert de decaan: 'De totale studielast voor studenten en het aantal EC dat per jaar geprogrammeerd wordt verandert dan ook niet'. De FSR FGw constateert dat deze uitspraak onjuist is. Het merendeel van de studenten zullen deze week als vakantie ervaren en niet tot nauwelijks gaan studeren. Dit heeft als gevolg dat het aantal EC's niet meer overeen zal komen met het aantal uren dat ervoor staat.

Uit de twee mogelijke situaties concludeert de FSR FGw dat in *mogelijke situatie I - de lesstof blijft hetzelfde*, de prestatiedruk niet vermindert, maar toe zal nemen. In het geval van *mogelijke situatie II - de lesstof vermindert*, zal de student aanzienlijk veel onderwijs verliezen en bovendien constateert de FSR FGw dat in het geval van *mogelijke situatie II* de berekening van het aantal EC's niet meer overeen zal komen.

Algemene consequenties

Zoals eerder benoemd, heeft de structuur van de universiteit (verplichte werkgroepen, toetsmomenten, hoorcolleges en opdrachten) een positieve bijkomstigheid voor studenten om discipline aan te leren, sociale contacten te onderhouden, zichzelf te verrijken met onderwijs en hun kennis te testen. De verantwoordelijkheid die eerst bij de universiteit lag om de student hier in zeven weken in te begeleiden, wordt nu verschoven naar de student. Dit zal als gevolg hebben dat de prestatiedruk niet wordt verminderd, maar wordt vergroot. Verder bevordert deze beslissing ook het individualisme onder studenten. Een zekere mate van collectiviteit binnen de faculteit is namelijk al gering. Minder contacturen voor de student betekent minder contact met de universiteit. Hierdoor zal de student zich minder binden aan de universiteit en dus minder investeren en teruggeven aan de universiteit. Deze

¹ Opleidingen in de Faculteit der Geesteswetenschappen krijgen gemiddeld 12 tot 18 uur contracturen per week, berekend naar de vier weken die komen te vervallen is dat 48 tot 72 uur per collegejaar

ontwikkeling lijkt de FSR FGw niet wenselijk met de huidige positionering van de Faculteit der Geesteswetenschappen.

Tegenover de terugbrenging van het onderwijs staat de verwachting dat studenten in de collegevrije week:

'(...) reflecteren, zich voorbereiden op het nieuwe blok en waar gewenst ook ruimte is voor andere aan het curriculum gerelateerde activiteiten, zoals excursies.' (kenmerk fgw20u0007)

Als het voorbereiden op het nieuwe blok, zoals hierboven genoemd, plaats zal vinden in de collegevrije week is het van groot belang dat de studiehandleidingen voorafgaand deze periode beschikbaar zijn voor de studenten. In de huidige situatie zijn de studiehandleidingen vaak laattijdig beschikbaar. De nieuwe jaarindeling zal dit probleem met zich meenemen. Dit heeft als gevolg dat de genoemde voorbereiding op het nieuwe blok niet voltrokken zal worden. Uit dit voorbeeld blijkt dat bij de potentiële invulling van de collegevrije week niet genoeg is stilgestaan. Het besluit lijkt vluchtig te zijn genomen. Tevens illustreert dit de afstand tussen het fDB en het onderwijs. De functionering van de zogenoemde "voorbereiding" in de collegevrije week is afhankelijk van een administratief probleem dat al jaren speelt en nog steeds niet is opgelost. De collegevrije week zal hier geen oplossing voor bieden aangezien de studiehandleiding er dan al moet zijn.

Naast de mogelijkheid voor reflectie, voorbereiding en gerelateerde activiteiten gaat het volgens de decaan in de brief over Facultaire jaarindeling 8-8-4 (kenmerk fgw20u0007) 'nadrukkelijk niet om een vakantieweek' en 'een week hun tijd zelf indelen'.

'Voor de studenten blijft de eerste onderwijsweek gewoon tot het onderwijsprogramma behoren; het gaat nadrukkelijk niet om een vakantieweek. Zij kunnen door deze wijzigingen echter wel een week hun tijd zelf indelen en zich op de door hen gewenste wijze voorbereiden op de cursussen die ze gaan volgen.' (kenmerk fgw20u0007)

Als er curriculum gerelateerde activiteiten plaats zullen vinden komt de mogelijkheid om deze week zelf in te plannen enigszins te vervallen. Daarnaast kan dit de prestatiedruk verhogen wanneer hier nodige voorbereiding wordt verwacht. De FSR FGw signaleert dat het gemis van uniforme richtlijnen als consequentie zal hebben dat er sprake zal zijn van een grote ongelijkheid tussen opleidingen met betrekking tot de invulling van de collegevrije week. Wanneer een student deze ongelijkheid zal waarnemen, kan de prestatiedruk juist toenemen.

Met de nieuwe jaarindeling heeft de student enkel in de eerste week van het blok meer tijd om de stof te bestuderen. In de collegeweken zal de prestatiedruk evenredig blijven aan de huidige prestatiedruk. In de nieuwe jaarindeling met de collegevrije week worden de problemen van jaarindeling 8-8-4 niet verholpen. De FSR FGw vraagt zich af waarom er geen uitgebreid onderzoek gedaan is naar de mogelijkheden van jaarindelingen zoals 10-10-10-10, trimesters en 8-8-0. De FSR FGw is zich sterk bewust van het feit dat dit een centrale kwestie is. Desalniettemin vindt FSR FGw dat onze faculteit hier een beargumenteerde mening over zou moeten formuleren. Uit verantwoordelijkheid naar studenten én docenten. Dit is een van de vele onderwerpen waar de kritische blik van een geesteswetenschapper nodig is. Jammer genoeg is het fDB niet transparant in hun kritische blik ten aanzien van beslissingen.

Conclusie

Concluderend zijn er onduidelijke en uiteenlopende beschrijvingen waaruit blijkt dat de invulling van de collegevrij week nog niet vast staat. Dit geeft onduidelijkheid voor de studenten zelf, maar ook voor studentenorganisaties zoals studieverenigingen. De FSR FGw vreest dat mede door deze onduidelijkheid, de implementatie van deze week per opleiding erg zal gaan verschillen. De FSR FGw ziet graag dat het fDB hun verantwoordelijkheid neemt en duidelijke richtlijnen omtrent de invulling van de collegevrije week formuleert. Het is van groot belang dat deze richtlijnen verspreid worden onder medewerkers en studenten. Daarnaast constateert de FSR FGw dat de prestatiedruk niet wordt verminderd wanneer iedere opleiding een andere uitwerking van de collegevrije week hanteert. De FSR FGw vraagt zich af, en maakt zich zorgen, over hoe het fDB de invulling van de collegevrije week gaat reguleren. Deze onduidelijkheden zullen met spoed verduidelijkt moeten worden om nog meer negatieve consequenties te voorkomen.

Zelfs als propere regulering plaatsvindt zal volgens de FSR FGw de nieuwe jaarindeling leiden tot veel nadelen. De mogelijke situaties die ontspruiten tijdens implementatie zullen resulteren in een verlies aan onderwijs, het afwijken van regelgeving omtrent EC's en geen vermindering van prestatiedruk. Het overgrote gedeelte van de studenten zal deze collegevrije week als vakantieweek ervaren.

De FSR FGw ziet graag een uitwerking tegemoet waarin de potentiële knelpunten verholpen worden. Daarbij ontvangt de FSR FGw graag een verheldering rondom het begrip "prestatiedruk" en een inzichtelijke redenering voor het besluit omtrent de nieuwe jaarindeling. De FSR FGw ziet graag dat het fDB maatregelen neemt om de negatieve consequenties van de nieuwe jaarindeling in toom te houden. Om dit plan verder uit te werken is communicatie met de studenten en medewerkers cruciaal. De FSR FGw adviseert het fDB duidelijk te zijn over de verwachtingen in de collegevrije week en deze uit te werken. De studenten zouden hierover voor het eind van het huidige collegejaar ingelicht moeten worden. Zonder samenwerking zal de faculteit er niet op vooruit gaan.

Met vriendelijke groet,
Namens de FSR FGw,

Freya Chiappino
Voorzitter FSR FGw